

1. ΜΙΑ ΕΠΑΙΣΧΥΝΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ

Μέσο: .....ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...27/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: ...27/06/2026

Σελίδα: 60

Μια επαίσχυντη ελληνική πρωτοτυπία

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ Μ. ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ένας νεαρός γιατρός νοσήλευσε έναν ασθενή, του οποίου το ιατρικό πρόβλημα παρέμενε άλυτο παρά τις επανειλημμένες νοσηλείες του σε διάφορα νοσοκομεία της χώρας. Ο νέος αυτός συνάδελφος, ύστερα από ενδελεχή κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο, καθώς και βιοψίες των πασχόντων οργάνων, κατέληξε στη σωστή διάγνωση και ξεκίνησε την κατάλληλη θεραπεία. Ο φέρελπις ιατρός θεώρησε επίσης καθήκον του να προετοιμάσει το περιστατικό για δημοσίευση σε διεθνές αγγλόφωνο ιατρικό περιοδικό, ώστε να ενημερωθούν οι συνάδελφοί του και να αποφευχθεί η ταλαιπωρία άλλων ασθενών που ενδέχεται να πάσχουν από την ίδια δυσδιάγνωστη νόσο.

Αφού ολοκλήρωσε το χειρόγραφο, το κοινοποίησε στους συνεργάτες που είχαν συμμετάσχει στη νοσηλεία του ασθενούς, ζητώντας σχόλια, παρατηρήσεις ή τυχόν προσθήκες. Και τότε άρχισε η ελληνική ακαδημαϊκή παθογένεια. Μία συνεργάτιδα ή ένας συνεργάτης, από τον οποίο αναμενόταν απλώς η παροχή μιας εικόνας που συνέβαλε στην τεκμηρίωση της διάγνωσης, αντί να σχολιάσει το επιστημονικό περιεχόμενο της εργασίας, ζήτησε εγγράφως να συμπεριληφθεί στους συγγραφείς του άρθρου το τέκνο του/της διευθυντού/διευθύντριας – άτομο που δεν συμμετείχε στη φροντίδα του ασθενούς, δεν συνέβαλε στη διαγνωστική διερεύνηση και δεν είχε ουσιαστική συμμετοχή στη συγγραφή ή στην επιστημονική επεξεργασία του περιστατικού.

Το περιστατικό αυτό δεν αποτελεί απλώς μια μεμονωμένη περίπτωση. Αναδεικνύει μια νοοτροπία που εξακολουθεί να επιβιώνει σε ορισμένους ακαδημαϊκούς χώρους: την απόδοση επιστημονικής αναγνώρισης όχι με βάση την πραγματική συμβολή, αλλά με κριτήρια ιεραρχίας, συγγένειας ή προσωπικών σχέσεων. Ετσι, συχνά οικοδομούνται βιογραφικά σημειώματα χωρίς την αντίστοιχη επένδυση σε εργασία, δημιουργικότητα κι επιστημονική προσφορά. Πρόκειται για μια πρακτική που υπονομεύει την αξιοκρατία, αποθαρρύνει τους νέους ερευνητές και τελικά ζημιώνει την ίδια την επιστήμη.

Πριν από πολλά χρόνια είχα καταγγείλει τον νεποτισμό, ως μία από τις σοβαρότερες παθογένειες που αποτρέπουν τον επαναπατρισμό άριστα εκπαιδευμένων ελλήνων επιστημόνων. Δυστυχώς, οι απουσίες εκείνες παραμένουν επίκαιρες. Όσο τέτοια φαινόμενα γίνονται ανεκτά, η χώρα θα συνεχίσει να χάνει πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο και ευκαιρίες για πραγματική πρόοδο.

Η συγκεκριμένη ιστορία αποτελεί μια ακόμη υπενθύμιση ότι η αριστεία δεν υπονομεύεται μόνο από την έλλειψη πόρων· υπονομεύεται εξίσου από νοοτροπίες που ευνοούν την ιδιότητα αντί της προσφοράς, τη θέση αντί της αξίας και τη συγγένεια αντί της αξιοκρατίας. Η αντιμετώπιση αυτών των πρακτικών είναι προϋπόθεση για ένα πανεπιστήμιο κι ένα σύστημα υγείας που θα υπηρετούν πραγματικά τη γνώση, την έρευνα και την κοινωνία.

Ο Χαράλαμπος Μ. Μουτσόπουλος είναι επίτιμος καθηγητής-ακαδημαϊκός